četvrtak, 18. srpnja 2019.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2019)0004

Stanje u Hong Kongu

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. srpnja 2019. o situaciji u Hong Kongu (2019/2732(RSP))

(2021/C 165/01)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Hong Kongu,

— uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 12. lipnja 2019. o trenutačnim prosvjedima protiv predloženih reformi sustava izručenja u Hong Kongu,

— uzimajući u obzir izjavu glasnogovornice Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 1. srpnja 2019. o najnovijem razvoju događaja u Hong Kongu,

— uzimajući u obzir Temeljni zakon o Posebnom upravnom području Hong Konga koji je usvojen 4. travnja 1990., a na snagu je stupio 1. srpnja 1997.,

— uzimajući u obzir Zajedničku deklaraciju vlade Ujedinjene Kraljevine i vlade Narodne Republike Kine o pitanju Hong Konga od 19. prosinca 1984., poznatu i kao Zajednička kinesko-britanska deklaracija,

— uzimajući u obzir zajedničko izvješće Komisije i potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku koje je podneseno Europskom parlamentu i Vijeću 8. svibnja 2019. pod nazivom „Posebno upravno područje Hong Konga: godišnje izvješće za 2018.”,

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa 21. sastanka na vrhu EU-a i Kine od 9. travnja 2019.,

— uzimajući u obzir dijalog EU-a i Kine o ljudskim pravima započet 1995. i 37. krug tog dijaloga koji je održan 1. i 2. travnja 2019.,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću od 12. ožujka 2019. pod nazivom „EU i Kina – strateški izgledi”,

— uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966.,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

— uzimajući u obzir univerzalni periodični pregled za Kinu koji su pripremili Ujedinjeni narodi u studenom 2018.,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da bi promicanje i zaštita ljudskih prava, demokracije i vladavine prava trebali i dalje biti u središtu dugotrajnog odnosa EU-a i Kine, u skladu s predanošću EU-a da zaštiti te vrijednosti u svojem vanjskom djelovanju te u skladu s izraženim interesom Kine da se tih istih vrijednosti pridržava u vlastitom razvoju i međunarodnoj suradnji;

B. budući da je Prijedlogom zakona o počiniteljima u bijegu i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (2019.) vlada Posebnog upravnog područja Hong Konga htjela izmijeniti Pravilnik o okrivljenicima u bijegu i Pravilnik o uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima;

C. budući da je 9. srpnja 2019. upraviteljica Hong Konga Carrie Lam naširoko omraženi zakon proglasila „mrtvim"; budući da je upraviteljica naglo odustala od objave povlačenja zakona;

D. budući da bi se prijedlogom zakona moglo olakšati izručenje osoba u Kinu zbog političkih razloga te njihovu izloženost pravosudnom sustavu s ozbiljnim nedostacima u području ljudskih prava; budući da u okviru predloženih izmjena sud u Hong Kongu ne bi imao jasnu, izričitu nadležnost i pravnu obvezu razmatranja različitih ljudskih prava u slučajevima koje rješavaju sudovi u Kini ili u drugim zemljama;

E. budući da pravosudni sustav u Kini nije neovisan od vlade i Komunističke partije Kine te u okviru njega dolazi do proizvoljnog pritvaranja, mučenja i drugih oblika zlostavljanja, ozbiljnih kršenja prava na pošteno suđenje, prisilnih nestanaka i različitih vrsta izolacije u pritvoru bez suđenja;

F. budući da se mnogi građani Hong Konga, od prodemokratskih aktivista do poslovnih ljudi, boje izručenja u Kinu;

G. budući da je narod Hong Konga izašao na ulice u dosad neviđenom broju i mirno iskoristio svoje temeljno pravo na okupljanje i prosvjedovanje; budući da su se 12. lipnja 2019. deseci tisuća prosvjednika okupili oko zgrade Zakonodavnog vijeća i na obližnjim cestama i pozvali vladu da odustane od predloženih izmjena hongkonškog zakonodavstva o izručenju;

H. budući da je više od 70 nevladinih organizacija za ljudska prava, uključujući *Amnesty International*, *Human Rights Watch*, *Human Rights Monitor*, Hongkonšku odvjetničku komoru i Hongkonšku pravnu udrugu, poslalo zajedničko pismo upraviteljici Lam u kojem zahtijevaju da njezina vlada odustane od prijedloga zakona o izručenju jer predstavlja opasnost za ljudska prava;

I. budući da je policiji Hong Konga nasilje malenog broja prosvjednika poslužilo kao izgovor za uporabu nepotrebne i prekomjerne sile protiv ogromne većine mirnih prosvjednika, među ostalim suzavca, pištolja s gumenim mecima i plastičnim kuglicama i sprejeva za samoobranu, te je incidente protumačila kao nerede i uhitila nekoliko desetaka osoba; budući da je više osoba optuženo za nerede, za što je predviđena kazna zatvora od 10 godina;

J. budući da su se u Hong Kongu tijekom godina održali masovni prosvjedi za demokraciju i punu provedbu Temeljnog zakona, poput prosvjeda iz 2014. koje je organizirao tzv. Pokret kišobrana, kao i prosvjedi za medijske slobode i, među ostalim, protiv nestanaka izdavača u Hong Kongu;

K. budući da su krajem 2015. nestala četiri hongkonška građana, među ostalim Gui Minhai, te jedan posjetitelj koji je radio za izdavačku kuću *Mighty Current* i njezinu knjižaru; budući da su se mjesecima kasnije pojavile informacije da su pritvoreni u Kini na tajnim lokacijama; budući da se jedan od izdavača vratio u Hong Kong i u međuvremenu preselio na Tajvan zbog straha od izručenja;

L. budući da se Temeljnim zakonom utvrđuju odredbe koje osiguravaju zaštitu ljudskih prava i osobnih sloboda; budući da se člankom 27. Temeljnog zakona jamči sloboda govora, medija, objavljivanja, udruživanja, okupljanja i prosvjedovanja; budući da se člancima 45. i 68. Temeljenog zakona propisuje da se upraviteljica i svi članovi Zakonodavnog vijeća u konačnici biraju na općim izborima;

četvrtak, 18. srpnja 2019.

M. budući da EU podupire princip jedne zemlje i dva sustava i visoka razinu autonomije koju ima Hong Kong;

1. poziva vladu Posebnog upravnog područja Hong Konga da povuče Prijedlog zakona o počiniteljima u bijegu i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima (2019.);

2. poziva vladu Posebnog upravnog područja Hong Konga da odmah oslobodi i odustane od svih optužbi protiv mirnih prosvjednika i svih koji su pritvoreni zbog mirnog korištenja prava na slobodu izražavanja tijekom prosvjeda i događaja koji su do njih doveli;

3. poziva na neovisnu, nepristranu, učinkovitu i hitnu istragu o primjeni sile nad prosvjednicima od strane hongkonške policije;

4. ističe da je EU, kao i građani Hong Konga, zabrinuta oko mnogih pitanja oko predloženih reformi sustava izručenja, što je i priopćila vladi Posebnog upravnog područja Hong Konga; naglašava da prijedlog zakona ima dalekosežne posljedice po Hong Kong i njegovo stanovništvo, EU i strane državljane, kao i po poslovno povjerenje u Hong Kong;

5. apelira na Hong Konga da zajamči da će njegovo zakonodavstvo i dalje biti u skladu s međunarodnim obvezama u području ljudskih prava propisanih Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima i Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;

6. primjećuje da je hongkonško stanovništvo izašlo na ulice u iznimnom broju te da je prema nekim procjenama na njima 9. lipnja 2019. bilo prisutno više od milijun ljudi te do dva milijuna ljudi narednog tjedna, u uglavnom mirnim prosvjedima potaknutima velikom zabrinutošću oko predloženih zakona o izručenju;

7. naglašava da se prava hongkonških građana u Hong Kongu uglavnom poštuju, no izražava veliku zabrinutost zbog stalnog pogoršanja stanja građanskih prava, političkih prava i slobode medija; duboko je zabrinut zbog dosad neviđenog pritiska na novinare i sve veće samocenzure, osobito u pogledu osjetljivih pitanja o Kini i vladi Posebnog upravnog područja Hong Konga;

8. ističe da se Temeljnim zakonom jamči sloboda govora, medija, objavljivanja, udruživanja, okupljanja i prosvjedovanja; poziva vlasti u Hong Kongu i Kini da zajamče zaštitu ljudskih prava i sloboda utvrđenu Temeljnim zakonom za sve građane;

9. snažno osuđuje stalno i sve veće miješanje Kine u unutarnje poslove Hong Konga, kao i nedavnu tvrdnju kineskih vlasti da je Zajednička kinesko-britanska deklaracija iz 1984. zastarjeli dokument i stoga nevažeći; naglašava da se Kina Zajedničkom deklaracijom obvezala poštivati visoku razinu autonomije, prava i slobode Hong Konga;

10. u tom smislu primjećuje s dubokom zabrinutošću da kandidatima oporbe, među ostalim Anges Chow i bivšoj predstavnici zakonodavne vlasti Lau Siu-Lai, nije dozvoljeno da se kandidiraju na izborima za Zakonodavno vijeće zbog svoje političke pripadnosti i stajališta;

11. poziva EU, države članice i međunarodnu zajednicu da rade na uvođenju prikladnih kontrolnih izvoznih mehanizama kako bi se Kini, osobito Hong Kongu, onemogućio pristup tehnologijama kojima se krše temeljna prava;

12. apelira na sustavnu reformu temeljem koje bi se proveli neposredni izbori za mjesto upraviteljice Hong Konga i Zakonodavno vijeće, kako je utvrđeno Temeljnim zakonom, te poziva na dogovor oko sveobuhvatno demokratskog, poštenog, otvorenog i transparentnog izbornog sustava kojim će se stanovništvu Posebnog upravnog područja Hong Konga omogućiti pravo na izbor kandidata i kandidiranja na izborima za sve vodeće položaje;

13. ponavlja svoj poziv za hitno oslobađanje književnog izdavača Guija Minhaija koji je švedski državljanin;

14. ističe predanost EU-a podupiranju demokracije, među ostalim vladavine prave, neovisnosti pravosuđa, temeljnih sloboda i prava, transparentnosti te slobode informiranja i izražavanja u Hong Kongu;

15. podsjeća da je važno da EU nastavi isticati pitanje kršenja ljudskih prava u Kini u svakom dijalogu o politici i ljudskim pravima s kineskim vlastima, u skladu s predanošću EU-a snažnom, jasnom i zajedničkom stajalištu u odnosima s tom zemljom; nadalje podsjeća da se Kina u okviru trenutačnog procesa reformi i sve većeg angažmana u svijetu uključila u međunarodni okvir za ljudska prava potpisavši niz međunarodnih sporazuma o ljudskim pravima; stoga poziva EU da vodi dijalog s Kinom kako bi osigurala da ispuni te obveze;

16. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te države članice da istaknu sva ta pitanja i zajamče dijalog s vladom Posebnog upravnog područja i Kine;

17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladi i parlamentu Narodne Republike Kine te upraviteljici i skupštini Posebnog upravnog područja Hong Konga.